

Veiligheids- en Gezondheidsbeleid Peuteropvang

10 januari 2023

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Missie, visie en doel	4
3	Grote risico's	5
4	Omgang met kleine risico's	8
5	Risico-inventarisatie	9
6	Thema's uitgelicht	10
6.1	Pedagogisch Beleid	10
6.2	Grensoverschrijdend gedrag	10
6.3	Vierogenprincipe	11
6.4	Achterwachtregeling	11
7	EHBO regeling	12
8	Beleidscyclus	13
9	Communicatie en afstemming intern en extern	14
10	Klachten	15

1. Inleiding

Voor u ligt het Veiligheids- en Gezondheidsbeleid van de Stichting Kinderopvang Waddenkind. Met behulp van dit beleidsplan wordt inzichtelijk gemaakt hoe we op onze locaties werken. Met als doel de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving te bieden waarbij kinderen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's. Dit beleidsplan is op 20 december 2018 besproken in de bestuursvergadering en is geldig vanaf 1 januari 2019. Begin januari 2020 en 2022 zijn enkele kleine aanpassingen gedaan, zoals de aanpassing van de naam van de organisatie. Om dit beleidsplan actueel te houden worden veiligheid en gezondheid steeds geagendeerd op het leidersoverleg. Ervaringen van de leiders en ook de RI&E's en de uitkomsten daarvan dienen als input voor dit beleidsplan. Het beleidsplan is voorgelegd aan de Centrale Oudercommissie.

De directeur is eindverantwoordelijke voor het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid. Een beleid komt in de praktijk echter pas goed tot zijn recht als alle medewerkers zich betrokken voelen en het beleid uitdragen. Daarom zal er tijdens elk teamoverleg een thema, of een onderdeel van een thema, over veiligheid of gezondheid op de agenda staan. Centraal staat in de bespreking of onze manier van werken leidt tot een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving. Zo blijven we continu in gesprek over het beleid. Zo blijven we scherp op onze werkwijzen, kunnen we monitoren of genomen maatregelen wel of niet effectief zijn en kunnen we bij veranderingen in de omgeving of situatie, zoals bij verbouwingen of veranderingen in de inrichting, direct controleren of het beleid al dan niet moet worden aangescherpt.

De RI&E op de locaties en de daaruit voortvloeiende plannen van aanpak zullen we jaarlijks uitvoeren.

1. Missie, visie en doel

De missie van de Stichting Kinderopvang Waddenkind is het bieden van verantwoord peuterspeelzaalwerk en het creëren van optimale ontwikkelingskansen voor kinderen in de leeftijd van twee tot vier jaar door een veelzijdig en passend aanbod en een professionele aanpak van de leidster(s) in een gezonde, veilige, stimulerende en duurzame omgeving. In dit veiligheids- en gezondheidsbeleid gaan we nader in op veiligheid en gezondheid.

Wij willen kinderen ontvangen in een veilige en gezonde peuterspeelzaal. Dit doen we door:

- kinderen af te schermen van grote risico's
- kinderen te leren omgaan met kleinere risico's
- kinderen uit te dagen en te prikkelen in hun ontwikkeling

Visie:

De Stichting Kinderopvang Waddenkind staat voor peuterspeelzalen waar gewerkt wordt vanuit passie en van waaruit we een belangrijke bijdrage leveren aan de ontwikkeling van kinderen. Het blijven uitdagen van kinderen en hen leren omgaan met verschillende soorten situaties vormen daarvan een belangrijk onderdeel. Een veilige en gezonde leef- en speelomgeving vormt de basis van bovenstaande.

Wat willen we bereiken met het veiligheids- en gezondheidsbeleid.

We willen graag een beleid creëren ten aanzien van Veiligheid en Gezondheid waar alle medewerkers zich verantwoordelijk voor voelen. De belangrijkste aandachtspunten binnen het vormgeven van het beleid zijn:

- 1) het bewustzijn van mogelijke risico's
- 2) het voeren van een goed beleid op grote risico's en
- 3) het gesprek hierover aangaan met elkaar en met andere betrokkenen.

Het is belangrijk dat we elkaar aanspreken op veiligheids- en gezondheidsthema's. Dit alles met het doel een veilige en gezonde omgeving te creëren waar kinderen onbezorgd kunnen spelen en zich optimaal kunnen ontwikkelen.

2. Grote risico's

De binnen en buitenruimtes en de speelmaterialen moeten veilig en schoon zijn. Er is 3,5m² binnenruimte per kind beschikbaar.

In dit hoofdstuk beschrijven we de grote risico's die op onze locaties kunnen leiden tot ernstige ongevallen, incidenten of gezondheidsproblemen. We hebben de risico's onderverdeeld in drie categorieën; fysieke veiligheid, sociale veiligheid en gezondheid. Per categorie hebben we de belangrijkste risico's benoemd met de daarbij behorende maatregelen die zijn of worden genomen om het risico tot het minimum te beperken. Voor de overige risico's waarvoor we maatregelen nemen verwijzen we naar de risico-inventarisatie die in de maanden oktober-november op de locaties is uitgevoerd.

Fysieke veiligheid

Ten aanzien van fysieke veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

- **Vallen van hoogte bijvoorbeeld van een speeltoestel**
Genomen maatregelen zijn: kinderen spelen altijd onder toezicht van de leidsters op de speeltoestellen. Binnen kan dat bijvoorbeeld een kinderkuisje met glijbaantje zijn. De leidster maakt afspraken met de kinderen over het gebruik van het toestel. Buitenspeeltoestellen worden jaarlijks gekeurd en er wordt rekening gehouden met veilige valruimte. Ook buiten wordt er onder toezicht gespeeld.
- **Verstikking**
Genomen maatregelen zijn: Het aanwezige speelgoed en de aanwezige materialen zijn geschikt voor kleine kinderen. Verstikking door koordjes of draadjes: er wordt alleen onder toezicht met koordjes of draadjes gespeeld. Er wordt (fruit) gegeten op de speelzaal onder toezicht van de leidsters. De leidster is in het bezit van een kinder- EHBO certificaat.
- **Vergiftiging**
Genomen maatregelen zijn: er zijn geen giftige stoffen aanwezig in de speelruimte. Schoonmaakmiddelen en eventuele medicijnen zijn buiten bereik van de kinderen opgeborgen. Er zijn geen giftige planten in de speelzaal en geen giftige struiken op en rond het speelplein.
- **Verbranding**
Genomen maatregelen zijn: De lage kinderaanrechtjes hebben alleen koud water. Hoge aanrechtjes met een warmwaterkraan worden alleen onder toezicht gebruikt. Peuters hebben geen toegang tot lucifers of aanstekers. Theewater staat op veilig hoogte. Alleen met een verjaardag kan heel even een verjaardagskaarsje worden aangestoken dat de jarige vervolgens direct weer uit mag blazen. Elektriciteit is afgeschermd. De leidsters zijn in het bezit van een EHBO diploma
- **Verdrinking**
Genomen maatregelen zijn: de speelplaatsen zijn omheind, de kinderen kunnen niet weg.
- **Brand en ontruiming**
Op de locatie zijn blusmiddelen aanwezig. Op de locatie is iemand met een BHV diploma aanwezig. Een 1x per jaar wordt een ontruimingsoefening gehouden. Er is een evacuatiekoord aanwezig en er zijn evacuatiehesjes voor de leidsters.

Sociale veiligheid

Ten aanzien van sociale veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

- **Emotionele veiligheid**
Een goed pedagogisch beleid moet ervoor zorgen dat de kinderen zich veilig voelen. Op de groep heerst een ontspannen sfeer, er is voorspelbaarheid in het dagritme en de pedagogisch medewerkers zijn duidelijk over wat wel en wat niet mag en waarom. De pedagogisch medewerkers luisteren naar de kinderen.
Zie verder het Pedagogisch Beleidsplan van onze organisatie.
- **Grensoverschrijdend gedrag**
Genomen maatregelen zijn: Zie hoofdstuk 6 thema's uitgelicht.
- **Kindermishandeling**
Genomen maatregelen zijn: Zie hoofdstuk 6, thema's uitgelicht
- **Vermissing**
Genomen maatregelen zijn: De kinderen spelen in de speelzaal onder toezicht en verlaten de ruimte alleen na toestemming (bv om naar het toilet te gaan). Er is zicht op de toiletruimtes. De kinderen spelen onder toezicht van de leidster(s) buiten. Het plein is omheind, de leidsters controleren of de hekken gesloten zijn. Kinderen worden gehaald en gebracht door de ouders/verzorgers. Als iemand anders een peuter komt halen dient dit van tevoren te worden doorgegeven aan de leidster die op dat moment werkzaam is op de groep.
- **Uitstapjes**
Soms maken de pedagogisch medewerkers een uitstapje met de kinderen. Er gaat dan tenminste 1 volwassene op 4 peuters mee. Vaak gaat er 1 volwassene per 2 peuters mee.

Gezondheid

Het is belangrijk dat kinderen gezonde voeding krijgen en voldoende bewegen. Op de peutergroepen wordt niet gegeten. De kinderen eten aan het eind van de ochtend een eigen broodje op en nemen fruit mee. We zorgen ervoor dat de kinderen vrijwel iedere dag naar buiten gaan waar de speelplaats en de materialen uitdagen tot bewegen.

Kinderen vormen een kwetsbare groep. Hun afweersysteem is nog in ontwikkeling. Via andere kinderen en bijvoorbeeld door het gezamenlijk gebruik van materialen en toiletten komen ze vaker in contact met allerlei ziekteverwekkers waartegen ze nog geen weerstand hebben opgebouwd. Wetenschappelijk onderzoek heeft aangetoond dat in een omgeving van drie of meer kinderen het aantal infecties verdubbelt. Omdat een kind infecties al kan verspreiden in de fase waarin het kind zelf nog niet ziek is, zijn goede hygiëne en een gezond binnenmilieu noodzakelijk. Door extra aandacht te besteden aan hygiëne kunnen gezondheidsrisico's worden beperkt. Het gaat daarbij niet alleen om een schone leefomgeving en een goede persoonlijke hygiëne, maar ook om het voorkomen van risicovol gedrag. Wij besteden bij onze peuterspeelzalen extra aandacht aan hygiëne.

Ten aanzien van gezondheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

Gastro-enteritis (bijvoorbeeld diarree door onhygiënisch werken bij luier verschonen)

Voedselinfectie of voedselvergiftiging

Infectie via water (legionella)

Huidinfectie (bijvoorbeeld krentenbaard)

Luchtweeginfectie (bijvoorbeeld RS virus)

Verspreiding van en besmetting met deze gezondheidsrisico's voorkomen we op de volgende manieren:

- **Verspreiding via de lucht:**
Hoest- nies discipline, ventileren en luchten
- **Verspreiding via de handen:**
Handhygiëne op de juiste momenten en juiste manier
- **Via voedsel en water:**
Voedsel/water hygiëne en voedsel-/waterveiligheid
- **Via oppervlakken (speelgoed):**
Goede schoonmaak

Zie voor de invulling van het gezondheidsbeleid het hygiëne protocol.

Ongevallen registratie

Onder ongevallen verstaan we gebeurtenissen waarbij verwondingen, na met behulp van interne EHBO-middelen behandeld te zijn, behandeld moeten worden door een dokter of ziekenhuisbezoek noodzakelijk is. Ook gevallen waarbij verzuim het gevolg is, worden als een ongeval beschouwd. In deze gevallen moet het ongevallenregistratieformulier worden ingevuld en naar de centrale administratie worden gemaïld.

Voor kleine verwondingen, dit zijn verwondingen die met behulp van interne EHBO-middelen behandeld kunnen worden en waarvoor geen aanvullende dokter-/ziekenhuisbezoeken nodig zijn en geen verzuim tot gevolg hebben, hoeft geen formulier worden ingevuld.

3. Omgang met kleine risico's

Onze missie is onze kinderen een zo veilig en gezond mogelijke peuterspeelzalen te bieden. Hierbij willen we ongelukken of ziekte als gevolg van een bijvoorbeeld niet schoon of ondeugdelijk speelgoed voorkomen. Maar overbescherming doet de kinderen uiteindelijk ook geen goed. Daarom beschermen we de kinderen tegen grote risico's. Maar het krijgen van een bult, een schaafwond of iets dergelijks kan gebeuren. Kinderen leren door ervaring en zullen een volgende keer voorzichter zijn, het risico beter in kunnen schatten en er rekening mee houden. De ervaring van het krijgen van een bult of schaafwondje draagt bij aan de ontwikkeling van kinderen.

Daarom aanvaarden wij op onze peuterspeelzalen risico's die slechts kleine gevolgen kunnen hebben voor de kinderen en leren de leidsters de kinderen hier op een juiste manier mee om te gaan. Om risicovolle speelsituaties veilig te houden moeten kinderen zich tijdens spelsituaties of activiteiten houden aan diverse afspraken. Daarnaast zijn er afspraken over hoe om te gaan met spullen als speelgoed en materialen, dit om te voorkomen dat door oneigenlijk gebruik letsel kan ontstaan.

Om gezondheidsrisico's te beperken en de kinderen hieraan zelf bij te laten dragen zijn goede afspraken met kinderen noodzakelijk. Voorbeelden van afspraken die met kinderen zijn gemaakt zijn het wassen van de handen na toiletbezoek of het hoesten in de elleboog.

De afspraken worden regelmatig met de kinderen besproken en herhaald. Bijvoorbeeld voorafgaand aan een activiteit of spel, voorafgaand aan een verschoningsmoment of in periodes dat veel kinderen en medewerkers verkouden zijn. Zie ook het hygiëne protocol.

4. Risico-inventarisatie

In de periode oktober-november voeren we op alle locaties de Risico-Inventarisatie Veiligheid en Gezondheid uit. Aan de hand van deze inventarisatie hebben we de risico's op onze locaties in kaart gebracht.

Op basis van de Risico-Inventarisatie wordt een plan van aanpak voor iedere locatie gemaakt. De te nemen maatregelen worden met de coördinator besproken.

De administratief medewerker controleert of de maatregelen op het afgesproken tijdstip zijn uitgevoerd. De uitkomsten van de Risico-Inventarisatie kunnen aanleiding zijn om dit Veiligheids- en gezondheidsbeleid aan te passen.

5. Thema's uitgelicht

5.1 Pedagogisch Beleid

Een van de opvoedingsdoelen van de peuterspeelzaal is het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid. Een kind dat zich veilig voelt in zijn omgeving kan zich ontspannen en kan zichzelf zijn. Een kind voelt zich goed en heeft energie en de drang om te leren en zich te ontwikkelen. De peuterspeelzaal zorgt voor een warme en vertrouwde relatie tussen de leidster en de peuters. Er zijn vaste leidsters en er is een vaste kern van kinderen in de groep. Zie document Pedagogisch Beleid

5.2 Grensoverschrijdend gedrag

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen onderling kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. Op onze locatie heeft dit thema dan ook onze bijzondere aandacht. We hebben de volgende maatregelen genomen om grensoverschrijdend gedrag met elkaar te voorkomen en wat te doen als we merken dat het toch gebeurt:

- Alle leidsters en vrijwilligers en stagiaires zijn in het bezit van een VOG en geregistreerd in het register kinderopvang.
- Tijdens het leidstersoverleg wordt regelmatig over het onderwerp gesproken om zo een open cultuur te creëren waarbij medewerkers elkaar durven aan te spreken.
- Ook voor stagiaires en vrijwilligers geldt dat de cultuur binnen onze organisatie zodanig is dat zij elkaar en de medewerkers aan durven spreken.
- De (nieuwe) Meldcode Huiselijk geweld en Kinder mishandeling wordt besproken en wordt nageleefd. De pedagogisch medewerkers zijn op de hoogte van het in 2018 toegevoegde afwegingskader. De bijbehorende app is geïnstalleerd op de I-pads van de locaties. Ook de vrijwilligers en de stagiaires zijn bekend met de meldcode.
- In het pedagogisch beleidsplan hebben we opgenomen dat kinderen wordt geleerd hoe je met elkaar om kunt gaan waarbij respect is voor normen en waarden. Zo weten kinderen wat wel en niet toelaatbaar is, en wat gepast en ongepast gedrag is.
- Daarnaast leren we kinderen dat het belangrijk is dat ze het direct aangeven als zij bepaald gedrag ervaren dat niet wenselijk is. We helpen ze mondiger te maken op momenten dat dit nodig is.
Meldplicht: Als een medewerker grensoverschrijdend gedrag signaleert bij een collega, dan meldt zij dit onmiddellijk bij de leidinggevende, die vervolgens contact opneemt met de vertrouwenspersoon

De volgende maatregelen worden genomen om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen:

- Alle medewerkers, vrijwilligers en stagiaires hebben een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG).
- We werken met een vier-ogenbeleid.
- Medewerkers kennen het vier-ogenbeleid
- Het vier-ogenbeleid wordt goed nageleefd.
- Medewerkers en vrijwilligers spreken elkaar aan als ze merken dat het vier-ogenbeleid niet goed wordt nageleefd.
- Leidsters weten hoe er gehandeld moet worden als er (lijfelijk) conflict is tussen peuters.
- De meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling wordt gehanteerd als er een vermoeden van kindermishandeling is.
- Medewerkers kennen de meldcode en passen hem toe bij een vermoeden van kindermishandeling.
- Jaarlijks vindt er scholing plaats over de Meldcode.

Vierogenprincipe

De peuterspeelzalen zijn zo georganiseerd dat een pedagogisch medewerker, stagiair, vrijwilliger of andere volwassene zijn of haar werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij of zij gezien kan worden door een andere volwassene.

Onze peuterleidsters zijn nooit alleen op de groep, maar werken altijd samen met een collega of een vrijwilliger. De peuterspeelzalen zijn ook vrijwel allemaal gehuisvest in een basisschool. De lokalen hebben glas, er kan altijd iemand meekijken. Er is zicht op de verschoonplekken en de peutertoiletjes. Hiermee is het 4 – ogenprincipe op alle locaties gewaarborgd.

5.3 Achterwachtregeling

De leidster is nooit alleen op de groep, ze werkt samen met een collega en/of een vrijwilliger (bij groepen met maximaal 8 peuters). Er zijn altijd meerdere mensen in het gebouw aanwezig omdat we in een school of in een gebouw waar andere kinderopvang werkzaam is gehuisvest zijn.

Met de administratief medewerker of de coördinator kan in geval van nood contact op worden genomen. Zij zorgen indien nodig voor vervanging van de leidsters of een vrijwilliger.

6. EHBO regeling

Om adequaat te kunnen handelen bij incidenten is het noodzakelijk dat er tijdens openingsuren op elke locatie minimaal één volwassene aanwezig is met een geldig en geregistreerd certificaat voor kinder-EHBO.

Op onze locatie doen we er alles aan om te voorkomen dat een kind letsel oploopt als gevolg van een ongeluk(je). Toch is dit helaas niet geheel te voorkomen. Daarnaast kunnen zich andere calamiteiten voordoen, waardoor kinder EHBO noodzakelijk is. Er is daarom ten alle tijden een medewerker op de locatie met een geregistreerd certificaat voor kinder-EHBO. Daarnaast is er ook altijd een BHV-er op de locatie of gedurende de openingstijden van de peuterspeelzaal.

Onze pedagogisch medewerkers zijn allen in het bezit van een geldig en geregistreerd certificaat voor Kinder-EHBO.

7. Beleidscyclus

Onze beleidscyclus start in de periode oktober-november met de jaarlijkse risico-inventarisatie. De leidsters doen de risico-inventarisatie op de locatie. Op basis van de uitkomsten van de risico-inventarisatie wordt een plan van aanpak met maatregelen gemaakt om eventuele onaanvaardbare risico's weg te nemen. De voortgang van het plan van aanpak wordt geëvalueerd door de coördinator met de desbetreffende leidsters. Zie risico-inventarisatie en plan van aanpak per locatie. Als de risico-inventarisaties zijn afgerond en de plannen van aanpak zijn gemaakt bespreken we deze in januari- februari op het gezamenlijke leidsteroverleg. Ook dit veiligheids- en gezondheidsbeleid maakt deel uit van deze bespreking. Zo nodig wordt het beleid aangepast. Veiligheid en gezondheid zijn een vast agendapunt op de agenda van het leidsteroverleg dat 6-7 keer per jaar plaatsvindt. Het veiligheids- en gezondheidsbeleid staat op de website en is voor iedereen inzichtelijk.

8. Communicatie en afstemming intern en extern

We vinden het belangrijk dat medewerkers zich betrokken voelen bij en zich verantwoordelijk voelen voor het veiligheids- en gezondheidsbeleid. Aanpassingen van het beleid zullen altijd in samenspraak met de leiders tot stand komen. Wanneer een nieuwe medewerker op een locatie komt werken zorgen we voor een introductie in het veiligheids- en gezondheidsbeleid.

Tijdens leidersoverleggen is het bespreken van mogelijke veiligheids- en gezondheidsrisico's een vast agendapunt. Zo wordt het mogelijk zaken bespreekbaar te maken en direct bij te stellen. Medewerkers worden hierdoor steeds opnieuw bewust van het de veiligheid en gezondheid thema's en kunnen elkaar ook dit gebied feedback geven.

We zorgen dat onze vrijwilligers op de hoogte zijn van het veiligheids- en gezondheidsbeleid. Nieuwe vrijwilligers wijzen we op het document. De verantwoordelijkheid voor het bespreken van het beleid met de vrijwilligers ligt bij de pedagogisch medewerker. Zij draagt er zorg voor dat met name aan de hand van praktijksituaties veiligheid- en gezondheidsaspecten worden benoemd en besproken. Bij stagiaires is de praktijkbegeleider verantwoordelijk voor het onder de aandacht brengen en bespreken van het veiligheid- en gezondheidsbeleid.

Tijdens het intakegesprek wijzen we ouders op het veiligheids- en gezondheidsbeleid. Ouders kunnen het beleid vinden op onze website. Wanneer er vragen zijn van ouders worden deze zo mogelijk ter plekke beantwoord. Wanneer een vraag voor meerdere ouders van belang is, worden alle ouders via de mail of nieuwsbrief geïnformeerd.

Mochten er gedurende het jaar belangrijke thema's op het gebied van veiligheid en gezond spelen dan zullen we de ouders hierover informeren in een algemene (voor alle locaties) nieuwsbrief. Mocht het een specifieke locatie betreffen dan wordt er een nieuwsbrief naar de ouders van die locatie gestuurd. Het veiligheids- en gezondheidsbeleid is voor de vaststelling voorgelegd aan en besproken met oudercommissie. Het is vindbaar op onze website.

9. Klachten

Hoewel we ons uiterste best doen een helder en zorgvuldig beleid te voeren ten aanzien van veiligheid en gezondheid, kan het altijd voorkomen dat een medewerker of ouder een klacht heeft. We staan open voor feedback, bespreken deze klacht het liefst direct met de medewerker of ouder zelf om tot een oplossing te komen.

Indien we er met de medewerker of ouder op deze wijze niet uitkomen, dan kan de medewerker of ouder contact opnemen met de Geschillencommissie Kinderopvang. De klachtenregeling staat op onze website. www.waddenkind.nl